

De doop als levensbron

Thomas Manton

— uitgave van: —

De tabernakel
preken met verwachting

Eerder uitgegeven preken van jaargang 24

1. Tot een zaligmaker der wereld

William Jay

Jaargang 24 – nummer 2 – Januari 2022

Toelichting foto omslag:

Met een onzichtbare God spreken wij over een geluk dat in een andere wereld ligt. Door de doop maakt Hij ons zichtbaar wat Hij ons in Christus geeft, maar ook wat Hij vraagt. Hij vraagt van ons het oude leven af te leggen, om in een nieuw godzalig leven te wandelen. Dat lijkt misschien een bittere pil, maar is voor ons gezond en is voor wie het doet altijd zoeter dan verwacht. Zo ontvangen we een geluk dat niet van deze wereld is. Alleen door deze wetenschap kunnen we het geneesmiddel dat de doop is, en dat ons ook wat kosten zal, werkelijk ontvangen en gebruiken. Zoals Thomas Manton schrijft in deze preek: 'God belooft ons wat we verlangen, op voorwaarde dat we ons onderwerpen aan dingen waar we [uit onszelf] op tegen zijn.

Bronvermelding

Oorspronkelijke titel: How ought we to improve our baptism?

Bron: The Complete Works of Thomas Manton, D.D., Vol. 5 (Londen: 1873)

De preek is vertaald onder verantwoordelijkheid van Stichting De Tabernakel.

De pdf en de originele Engelse tekst zijn te vinden op de website:

www.tabernakel.nl

Vormgeving en druk: Drukkerij AMV, Lunteren

De doop als levensbron

Bekeert u, en een ieder van u worde gedoopt in de Naam van Jezus Christus, tot vergeving der zonden.

Handelingen 2:38

Handelingen 2 vertelt het verhaal van de uitstorting van de Heilige Geest, die, volgens de belofte, kort na de hemelvaart van Christus plaatsvond. Tot verbazing en verwondering van de hoorders waren de apostelen direct na die uitstorting in staat om in verschillende talen te spreken. Dit gebeurde tot eer van God, maar ook om het Evangelie te onderstrepen en de apostelen te bevestigen als bijzondere boodschappers, uitgezonden door Christus Zelf.

Sommige getuigen van dit wonder verbaasden zich. Anderen spotten ermee alsof het verwarde dronkenmanspraak was, in plaats van te beseffen dat dit het werk en een gave van de Heilige Geest was. Om beide groepen te overtuigen, verkondigde Petrus de bedoeling van dit wonder en het gevolg ervan. Hij toonde aan dat Jezus, Die zij gekruisigd hadden, Heere en Christus is. Toen de luisteraars dit hoorden, werden velen van de meest halsstarrigen onder hen 'verslagen in het hart' en gaven zich gewonnen. Wat een voortreffelijke preek sprak Petrus die dag uit! Want in de kracht van de Heilige Geest en als een eerste geschenk en resultaat op de verkondiging van het Evangelie werden duizenden zielen gewonnen voor Christus.

Om rust en vertroosting te vinden voor hun doorwonde en verslagen harten zeiden ze tot Petrus en de andere apostelen: "Wat zullen wij doen, mannenbroeders?" Dit is gewoonlijk de vraag van mensen die onder een krachtige en diepgaande overtuiging leven. Het is de taak van een goede arts om niet alleen de diagnose te stellen, maar ook een geneesmiddel voor te schrijven. Geestelijke artsen behoren in het bijzonder op een tere wijze om te gaan met zondaars die verbroken van hart zijn. Ze moeten gewillig en te allen tijde bereid zijn om hen raad te geven.

Petrus geeft op de gestelde vraag een gepast antwoord. Hij vermaant hen zich te bekeren en zich te laten dopen in de naam van Jezus Christus en vertelt wat ze dan zullen ontvangen. Vandaag staan we stil bij zijn tweede aansporing: 'Laat u dopen.'

Het is opmerkelijk dat Petrus wel de doop noemt, maar niet oproept tot meer innerlijke en noodzakelijke zaken zoals het geloof. Dit geloof is echter impliciet aanwezig, zoals blijkt uit Markus 16:16, waar staat: 'Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.' De doop is een publieke en oprechte belijdenis van de gekruisigde Christus. Daarom kan Petrus zeggen: 'Word gedoopt in de naam van Jezus Christus', wat hetzelfde is als: 'Word gedoopt, gelovende in de naam van Jezus Christus, tot vergeving der zonden.'

De doop wordt ook genoemd omdat dit het zichtbare ritueel was waarmee proselieten ontvangen werden in Christus. Een ieder die rust zocht voor zijn geweten en zich van een overtuigd vervolger bekeerde tot een belijder van Christus, mocht zich laten dopen, waarmee hij toonde niet alleen met zijn hart te geloven, maar ook openbare belijdenis van zijn geloof in Christus af te leggen (zie Rom. 10:10).

Misschien vraagt u zich af: waarom spreekt Petrus alleen over de doop in de naam van Christus? De Vader en de Heilige Geest worden niet genoemd, hoewel het doopbevel in Mattheüs 28:19 dat wel doet. Hier spreekt Petrus echter niet over de instelling van de doop, maar over het gebruik en het doel ervan. Het voornaamste nut van de doop is dat de gedoopte deel mag hebben aan het geheim van de verlossing door Christus. Daarom wordt in Romeinen 6:3 gesproken over 'in Jezus Christus gedoopt zijn', en in Galaten 3:27 over het 'aandoen van Christus'. Hij is het Hoofd van Zijn gemeente en door de doop worden we leden van Zijn lichaam.

Na deze inleidende opmerkingen zal ik nu laten zien wat de doop te maken heeft met de vergeving van zonden door Jezus Christus, en hoe we deze zegen kunnen ontvangen. We zullen acht zaken bespreken.

1. Het eerste verbond

Van oudsher heeft het God reeds goed gedacht Zich door middel van een verbond aan Zijn schepselen te openbaren. Daardoor kunnen we weten wat we van Hem mogen verwachten en zien we des te beter dat we gehoorzaamheid verplicht zijn aan Zijn gezegende majesteit. Bij een verbond, de meest plechtige verbintenis tussen mensen onderling, zijn beide partijen betrokken. Het is niet goed als één van de partijen gebonden is en de andere partij niet. Beide zijn iets aan elkaar verplicht. Zo ook hier. God is aan ons verbonden en wij aan God; God om te zegenen en wij om te gehoorzamen.

In het eerste verbond werd alleen de straf genoemd, want alleen die werd realiteit: 'ten dage, als gij daarvan eet, zult gij de dood sterven' (Gen. 2:17). Maar het andere deel is impliciet aanwezig. In feite komt het hierop neer: 'Gehoorzaam en leef, zondig en sterf!'

2. Een tweede verbond

Dat verbond werd door onze schuld verbroken, maar het behaagde God om een tweede verbond in te stellen. Daarin openbaarde Hij aan de gevallen mens de heerlijkheid van Zijn vergevende en verlossende genade, die door Christus bewerkstelligd werd: 'God was in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende' (2 Kor. 5:19). Dit tweede verbond werd een 'vredesverbond' genoemd, omdat het na de val met ons gesloten werd toen de mens reeds onder het oordeel van God lag: 'het verbond Mijns vredes zal niet wankelen' (Jes. 54:10). De mens heeft zo'n verbond nodig en God, verzoend door Christus, biedt het ons aan.

3. Bekering en vergeving

De rechten en plichten van dit verbond zijn afgestemd op de situatie waarin de mens zich bevond toen God hem uitnodigde om tot dit vredesverbond toe te treden. De mens was gevallen en riep Gods toorn en ongenoegen over zich af. Juist daarom gaat dit nieuwe verbond over bekering en vergeving van zonden. De opdracht 'predikt het Evangelie aan alle creaturen' uit Markus 16:16 is dezelfde opdracht als die in Lukas 24:47, waar staat dat 'in Zijn Naam

gepredikt [moeten] worden bekering en vergeving der zonden, onder alle volkeren, beginnende van Jeruzalem'. Bekering is noodzakelijk om ons te genezen en opnieuw op het pad van onze plicht te plaatsen. En door de vergeving van zonden worden we in Gods gunst hersteld. Dat is het Evangelie, de wet van herstel door onze Heere Jezus. Zowel de bekering als vergeving van zonden ontvangen we door Hem, zoals in Handelingen 5:31 staat: 'Deze heeft God (...) verhoogd (...), om Israël te geven bekering en vergeving der zonden.' Het ene geeft Hij eenvoudig, het andere geeft én eist Hij van ons. Zo wordt in het nieuwe verbond vergeving van zonden geschonken aan alle oprechte boetelingen.

4. Voorrechten en verplichtingen

Om dit nieuwe, tweede verbond nog beter te begrijpen, moeten we nadenken over zowel de privileges als de plichten ervan. In elk verbond is er immers iets wat beloofd en geschonken wordt, maar ook iets wat geëist wordt. Meestal is datgene wat beloofd wordt iets wat de andere partij graag ontvangt en datgene wat gevraagd wordt iets waar hij met tegenzin afstand van doet. In het genadeverbond respecteert God de mens door datgene te beloven wat hij nodig heeft en tegelijkertijd doet God geen afstand van Zijn eigen eer, maar houdt Hij daaraan vast door middel van de plichten die het verbond aan de mens oplegt.

Iedereen ontvangt graag vergeving. Iedereen wordt graag gered van de hel. God vraagt echter onderwerping aan Hem. Zelfs een gevallen mens verlangt naar geluk. God maakt daarvan gebruik om ons in te winnen voor een heilig leven. Elk mens zal heel graag iedere kans aangrijpen om gelukzaligheid te ontvangen. Hij verlangt naar vrijstelling van straf, naar vrede, een gemakkelijk leven en heerlijkheid. Maar diezelfde mens is onwillig om zijn eigen vlees te verloochenen en zich de genietingen van de zonde en het plezier daarin te onzeggen. Hij wil niet dood zijn voor de wereld en wereldse zaken. God belooft ons echter datgene waar we naar verlangen onder voorwaarde dat we ons onderwerpen aan die bepalingen waar we ons tegen verzetten. Bitter smakende pillen maken we zoet voor kinderen

zodat ze deze gemakkelijker doorslikken. Ze vinden de suiker heerlijk, hoewel ze het middel in de pil zelf verafschuwen. Zo nodigt God ons uit onze plicht te doen door een beroep te doen op onze eigen belangen.

Iedereen die de weg van het Evangelie wil gaan, moet zich dus in zijn hart voornemen om de zegeningen en aangeboden voorrechten te aanvaarden, maar ook om de vereiste plichten voor dit werk op zich te nemen. Inderdaad, het aanvaarden van de voorrechten is een van de voorwaarden, want we hebben van doen met een onzichtbare God en spreken over een gelukzaligheid die tot een andere wereld behoort. Maar dit is slechts een onderdeel van de voorwaarden, er zijn er nog meer. Daarom moeten we 'toegaan met een waarachtig hart, in volle verzekerdheid des geloofs' (Heb. 10:22). Met een waarachtig hart, vastbesloten om de verplichtingen van het verbond op ons te nemen. In volle zekerheid van het geloof, vertrouwend op Gods Woord dat Hij ons de zegeningen zal schenken.

5. De twee grote voorrechten

De twee grote zegeningen die in het nieuwe verbond worden aangeboden, zijn vergeving en leven, die gezamenlijk ontvangen worden. In Handelingen 26:18 staat immers: 'Om (...) hen te bekeren van de duisternis tot het licht, en van de macht van de satan tot God; opdat zij vergeving der zonden ontvangen, en een erfdeel onder de geheiligden, door het geloof in Mij.'

Deze twee voorrechten zijn allernoodzakelijkst. Het ene verlicht de angst van het schuldige schepsel, het andere vervult het verlangen naar geluk dat in ons woont. Het ene is een middel tegen de ellende die de mens op zich heeft geladen door zijn val en zijn zonde, het andere schenkt ons oprechte gelukzaligheid in de eeuwige genieting van God. Het ene sust het geweten en sterkt ons als zorgen ons bezetten, het andere vertroost in de uiterlijke moeilijkheden en het onheil dat door de zonde in de wereld gekomen is. Kortgezegd, het ene voorrecht wordt geschonken om ons te bevrijden van de verdiende straf, het andere om ons te verzekeren van onverdiende

zegeningen. Het ene brengt ons de bevrijding van de eeuwige dood, het andere bezorgt ons de toegang tot het eeuwige leven.

6. De verplichtingen

Sommige plichten die bij dit nieuwe verbond horen, hebben betrekking op het moment waarop we christen worden. Andere plichten gelden voor ons verdere leven als christen. Onze Heere verwijst daarnaar met de woorden 'poort' en 'weg': 'de poort is eng [d.w.z. smal]; en de weg is nauw, die tot het leven leidt' (Matth. 7:14). Andere Schriftgedeelten verwoorden dit verschil als het 'verbond maken' (zie Ps. 50:5) en het 'verbond bewaren' of 'houden' (zie Ps. 25:10 en Ps. 103:18). Het verbond moet niet alleen gesloten worden, het moet ook in stand worden gehouden.

Om het verbond met God te sluiten, wordt bekering en geloof gevraagd: 'bekeert u, en gelooft het Evangelie' (Mark. 1:15). Bekering laat zien dat we ontzag hebben voor God en Hem als ons doel stellen. Geloof eerbiedigt Christus als het middel of de weg tot de Vader: 'bekering tot God en het geloof in onze Heere Jezus Christus' (Hand. 20:21). God is ons doel, want Christus stierf 'opdat Hij ons tot God zou brengen' (1 Petr. 3:18) en Christus is Zelf de weg tot de Vader (zie Joh. 14:6). Het gehele christenleven bestaat uit het komen tot God door Christus (zie Hebr. 7:25). Als we voor het eerst op die weg gaan, zijn geloof en bekering beide aanwezig. Het is in dat stadium moeilijk om die twee te scheiden en aan te tonen wat bij het ene hoort en wat bij het andere. Samen duiden ze erop dat iemand wordt omgekeerd van een zondig leven tot een leven met God door het geloof in Christus. Samen geven ze aan dat iemand het leven met de duivel afzweert, de wereld en het eigen vlees verzaakt en zich toewijdt aan God.

De duivel, de wereld en ons eigen vlees zijn de drie grote vijanden van God en onze zaligheid, zoals we lezen in Efeze 2:2-3: '... de misdaden en zonden, in welke gij eertijds gewandeld hebt naar de eeuw dezer wereld, naar de overste van de macht der lucht, van de geest, die nu werkt in de kinderen der ongehoorzaamheid; onder welke

ook wij allen eertijds verkeerd hebben in de begeerlijkheden van ons vlees, doende de wil des vleses en der gedachten.' Dat zijn al onze vijanden op een rij. De duivel als de grote bedrieger en de bron van alle goddeloosheid. De wereld met zijn genietingen, zijn roem en gewin, als het lokaas om ons te bedriegen en onze harten van God af te trekken. Dit lokaas maakt ons afvallig en leidt onze aandacht af van het ene nodige. En dan het eigen vlees, dat de corrupte neiging heeft om aan deze verleidingen toe te geven, zich ermee te vermaken en zodoende geen acht te slaan op God en het goede voor onze ziel. Het vlees is moeilijk tevreden te stellen en is de eigenlijke inwendige oorzaak van al onze ellende, zoals we in Jakobus lezen: 'Maar een ieder wordt verzocht, als hij door zijn eigen begeerlijkheid afgetrokken en verlost wordt' (Jak. 1:14).

We moeten deze drie grote afgoden verloochenen voordat we terug kunnen keren tot God (zie Joz. 24:23). Dit zijn de drie grote vijanden waardoor onze harten vervreemden van God. Als God opzij gezet wordt, dringt het eigen vlees zich op als de troonopvolger. Velen doen wel hun eigen ziel tekort, maar geen mens heeft ooit zijn eigen vlees gehaat. En dat vlees wordt gevoed door de wereld, terwijl de duivel het lokaas voorhoudt waardoor onze verlangens worden geprikkeld en aangewakkerd. Daarom moeten we ons afwenden van satan en ons omkeren tot God. We moeten verlost worden van de tegenwoordige, boze wereld. Vleselijke lusten moeten we verzaken, want God staat geen mede-eigenaars en concurrenten toe in ons hart.

Tegelijkertijd moeten we ons ook toewijden en overgeven aan God de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Hij is immers onze God (zie 2 Kor. 8:5, Rom. 6:13), door schepping onze Eigenaar (zie Ps. 100:3), door verlossing (zie 1 Kor. 6:19, 20) onze soevereine Heere: 'andere heren, behalve Gij, hebben over ons geheerst; doch door U alleen gedenken wij Uw Naam' (Jes. 26:13, Jer. 24:7). Hij is de Bron van ons leven en onze gelukzaligheid: 'Maar ik vertrouw op U, o Heere! Ik zeg: Gij zijt mijn God' (Ps. 31:15). 'De Heere is mijn Deel, zegt mijn ziel, daarom zal ik op Hem hopen' (Klaagl. 3:24). 'De Heere is mijn deel, ik heb gezegd, dat ik Uw woorden zal bewaren' (Ps. 119:57).

We houden dit nieuwe verbond in stand door te volharden op de smalle weg. Dit laat zien dat we oprecht zijn en dat onze verbondsluiting een zaak van het hart is. Het is ook geen eendagswerk, maar wordt het hele leven lang beoefend, waarbij we voortdurend de noodzaak ervaren om tot God te komen door Christus. Drie dingen zijn hierbij noodzakelijk.

Ten eerste volharden we op de weg van het leven door de vijanden van God en onze ziel de rug toe te keren en hen af te zweren. We verloochen de duivel, willen niet langer bij hem en zijn bondgenoten horen. We wapenen ons tegen zijn aanvallen en weerstaan die (zie 1 Petr. 5:8, 9). De wereld moet overwonnen worden (zie 1 Joh. 5:4, 5) en het eigen vlees onderworpen en gekruisigd (zie Gal. 5:24), zodat we niet langer door vleselijke verlangens overheerst worden. En als we eens een terugval daarin hebben, moeten we daar niet in blijven liggen, maar ons opnieuw voornemen op de weg van het verbond te gaan. De gang van ons leven moet voortdurend gericht zijn op God en de hemel.

Ten tweede hebben we ons aan God toegewijd. Daarom moeten we Hem liefhebben en dienen, al de dagen van ons leven (zie Luk. 1:75). We weten ons gezegend dat Hij ons liefheeft en het is onze dagelijkse kost Hem lief te hebben. We spannen ons in om voor Hem te leven en als we Zijn liefde en gunst ervaren, koesteren we die verse indrukken in ons hart. En totdat we Hem in alle volheid zullen zien in de hemel en Zijn volmaakte liefde ervaren (1 Joh. 3:2), volharden we hier in het goeddoen (zie Rom. 2:7).

Tot slot, het christenleven wordt gekenmerkt door de verwachting van de verschijning van de eeuwige heerlijkheid van Christus: 'Verwachtende de zalige hoop' (Tit. 2:13), en: 'verwachtende de barmhartigheid van onze Heere Jezus Christus ten eeuwigen leven' (Jud. :21). Met dankbaarheid hebben we in het begin onze verlossing door Christus aanvaard, we hebben ons voorgenomen de duivel, de wereld en ons eigen vlees te verzaken en Gods wil, Zijn raad en richting voor ons leven te volgen. Maar nu moeten we

ook volharden in de verwachting van de heerlijkheid en de aangeboden middelen gebruiken om onze uiteindelijke gelukzaligheid te bereiken.

Samengevat, ons christenzijn komt erop neer dat we door oprechte bekering en geloof de wereld, het eigen vlees en de duivel verzaken en ons overgeven aan God, Vader, Zoon en Heilige Geest. Hij aanvaardt ons als Zijn verzoende kinderen en vergeeft ons, om Christus' wil, al onze zonden. Door Zijn Heilige Geest schenkt Hij ons genade om te volharden in deze voornemens totdat we uiteindelijk de volmaakte gelukzaligheid zullen ontvangen.

7. De sacramenten als teken en zegel, merkteken en verbinten

God bevestigt het nieuwe verbond en de plichten en voorrechten die daarbij horen door een tweetal zichtbare instellingen, meestal sacramenten genoemd. Dit zijn de doop en het avondmaal. Beide geven de gehele strekking van het verbond weer, hoewel elk dat doet op een andere manier. Het verbond verbindt God en de mens wederzijds aan elkaar. De sacramenten doen dat ook: ze laten zien wat God doet en wat wij moeten doen. Vanuit God gezien is elk van de sacramenten een teken en zegel, en van onze kant een merkteken en pand.

God bezegelt de tekenen, Hij bevestigt ze. Zoals de besnijdenis een 'teken' of 'een zegel van de rechtvaardigheid des geloofs' (Rom. 4:11) genoemd wordt, namelijk van de genade die ons aangeboden wordt in Christus, zo is de doop dat voor ons. De doop is in de plaats gekomen van de besnijdenis: 'In Wie gij ook besneden zijt (...) zijnde met Hem begraven in de doop' (Kol. 2:11, 12). De instellingen van het Evangelie symboliseren zeker niet minder genade dan de instellingen van het Mozaïsche verbond. Als de besnijdenis een teken en zegel is van de 'rechtvaardigheid des geloofs en een onderpand van Gods welbehagen in ons door Christus, dan zijn de heilige doop en het heilig avondmaal dat ook. Beide zijn een teken en zegel waardoor de genade aangeduid en bevestigd wordt. Ze verzekeren dat ons de vergeving en het leven geschonken worden. De doop doet

dat bij onze inwijding in het verbond, het avondmaal bij het onderhouden ervan (zie Matth. 26:28, 29), met het oog op onze groei en versterking.

Vandaag staan we stil bij de doop, die betrekking heeft op de vergeving van onze zonden. Onze tekst uit Handelingen 2:38 is heel duidelijk: 'Bekeert u, en een ieder van u worde gedoopt in de Naam van Jezus Christus, tot vergeving der zonden.' Veel andere Schriftgedeelten zijn daar ook helder over. Ananias adviseerde Paulus: 'Sta op, en laat u dopen, en uw zonden afwassen, aanroepende de Naam des Heeren' (Hand. 22:16). En in Efeze 5:26 staat: 'Opdat Hij haar heiligen zou, haar gereinigd hebbende met het bad des waters door het Woord.' De reiniging door het waterbad wijst op de afwassing van de schuld en smet van de zonde. Het duidt tevens op onze wederopstanding tot een gezegend en eeuwig leven. De doop redt door de opstanding van Jezus Christus (zie 1 Petr. 3:21). God geeft ons de doop dus als een bezegelend teken. Toen Hij Hizkia een langer leven beloofde (zie 2 Kon. 20:8), vroeg Hizkia: 'Welk is het teken, dat de Heere mij gezond maken zal?' Als de Heere ons dus vergeving en leven belooft, wat is dan het teken dat Hij dit voor ons doen zal? De doop is dat teken, een getuige tussen God en ons: 'Deze [steen]hoop zij heden een getuige tussen mij en tussen u' (Gen. 31:48).

Vanuit ons gezien is de doop een merkteken en verbintenis die ons ertoe dwingt de plichten van het verbond na te komen. Het is een merkteken van onze belijdenis [bij de doop] en een verbintenis die ons eraan herinnert dat we ons aan de bijbehorende plichten moeten onderwerpen. In Galaten 5:3 betuigt Paulus dat 'een ieder mens, die zich laat besnijden, (...) een schuldenaar is de gehele wet te doen', omdat hij zich op deze manier verbindt aan de voorschriften door Mozes gegeven. Op dezelfde wijze worden gedoopte christenen 'schuldenaars, niet aan het vlees, om naar het vlees te leven' (Rom. 8:12). De doop wordt ook genoemd 'een antwoord aan God' (1 Petr. 3:21, naar de KJV). Dat antwoord is een reactie op de eisen van het verbond. Daarom is het zaak dat we getrouw werk maken van het

naleven van die eisen. We beloven en houden het ervoor dat wij 'wel der zonde dood (zijn), maar Gode levende (...) in Christus Jezus, onze Heere' (Rom. 6:11).

De doop bindt ons voornamelijk aan die plichten die in werking treden bij het aangaan van het verbond, terwijl het avondmaal dat doet voor de voortgang op die weg. De doop bindt ons ook aan een oprecht geloof in het Evangelie, een aanvaarding van Christus en een instemming met het genadeverbond. Tevens verplicht de doop ons ertoe de duivel, de wereld en ons eigen vlees te verloochenen en ons over te geven aan God.

Het doopverbond, waardoor we opgenomen worden in het christendom, wordt uitgedrukt door de doop in de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest (zie Matth. 28:19). Dit geeft aan dat we onszelf aan de drie-enige God overgeven in hun onderscheiden, persoonlijke relatie met ons.

We geven onszelf over aan God de Vader om tot Hem terug te keren en Hem te gehoorzamen als de Heere Die recht heeft op ons. We geven ons aan Hem over om Hem lief te hebben en te vertrouwen als de algoede Bron en volmaakte Voorziener van ons heil. We schatten Zijn gunst hoger dan al de zinnelijke genoegens van de wereld.

Als we gedoopt worden in de naam van Christus, de Zoon, dan belijden we in Hem te geloven en Hem te aanvaarden als onze Redder en Verlosser. We verwachten gered te worden van Gods toorn, onze zondesschuld en de eeuwige dood door Christus' verdiensten, rechtvaardigheid en voorbede.

We worden ook gedoopt in de naam van de Heilige Geest. Daarmee geven we ons over aan Hem als onze Gids en Trooster, opdat Hij ons heiligt, zodat we bevrijd worden van de zonde en meer en meer het beeld en de gelijkenis van Christus vertonen. We geven ons aan de Heilige Geest over opdat Hij ons zal leiden in alle waarheid en

toewijding aan God. Hij troost ons door ons te verzekeren van Gods liefde voor ons persoonlijk, en ons te doen hopen op de toekomstige, eeuwige heerlijkheid.

8. Zichtbare instellingen

Deze zichtbare instellingen, de doop en het avondmaal, hebben voor ons belangrijke voordelen boven de openbaring van het verbond in Gods Woord.

Ten eerste zijn ze een krachtige bevestiging dat God oprecht wil dat wij zalig worden. In Zijn Woord openbaart Hij Zijn welbehagen in zondaren en Zijn liefde voor hen in Christus. Hij bezegelt dat door de zichtbaarheid van doop en avondmaal, waardoor Zijn genadeaanbod des te geloofwaardiger wordt voor ons. Gods goedheid en Zijn bereidwilligheid om met ons van doen te hebben, worden al tot uiting gebracht in Zijn Woord. Maar Zijn diepe verlangen naar en zorg voor ons welzijn komen vooral tot uitdrukking in de zichtbare tekenen van de twee sacramenten. God laat daarmee als het ware zien dat Hij de erfgenamen van de belofte zo overvloedig mogelijk wil verzekeren van Zijn trouw.

Als iemand bovenmate veel moeite doet om zeker te zijn van een bepaalde zaak, laat hij daarmee zien dat het iets is wat zijn hart heeft. Zo getuigt het al van grote neerbuigendheid als God ons Zijn genade aanbiedt in de vorm van een verbond. Maar Hij gaat nog verder door er ook tekenen aan toe te voegen, Die Hij Zelf niet nodig had. Hij gaf die tekenen om ons een nog sterkere vertroosting te geven. Een belofte alleen is niet zo valide en authentiek als wanneer er ook bepalingen van overeenkomst zijn vastgelegd in een formeel en wettig document, ondertekend en verzegeld door beide partijen. Dit geeft meer vertrouwen en zekerheid aan beide kanten. Gods Woord verzekert ons reeds van Zijn welbehagen in ons. Maar als het Hem daarenboven behaagt om dat formeel te bevestigen, als met een ondertekend en bezegeld document, werkt dat in ons hart een grotere zekerheid dat Hij Zijn beloften heeft gedaan met het oprechte voornemen die te vervullen.

En het verbindt ons des te sterker aan God, wanneer wij niet alleen een belofte doen, maar die ook zelf in de doop bekrachtigen met een plechtige eed

Een ander voordeel van de sacramenten, boven de Bijbel, is dat het gesprokene hierin meer persoonlijk wordt toegepast. Het Woord spreekt tot allen, zonder onderscheid, en nodigt een ieder. Het sacrament doet dat heel persoonlijk, en dringt op een hoffelijke manier aan. Het Woord sluit niemand uit van de genade die op Gods voorwaarden wordt aangeboden: 'Gaat heen (...), predikt het Evangelie aan alle creaturen.' Maar door het sacrament wordt een ieder nadrukkelijk gewezen op zijn plicht. Het Woord openbaart het onderwerp van de belofte. Dit onderwerp wordt zonder onderscheid tentoon gespreid voor ieders ogen, net als de koperen slang, waarvoor gold: ieder die daarop zag, bleef leven. Maar als datzelfde onderwerp in de sacramenten aangeboden wordt, is het als het bloed dat op de deurposten gesprengd werd, waardoor elk gezinshoofd erop mocht vertrouwen dat zijn gezin veilig was.

Er is dus verschil tussen het Woord en het sacrament. De zaken die geschilderd worden in het Woord zijn als een verdrag tussen God en ons, een aanbod dat onderwerp van onderhandeling is totdat beide partijen het eens zijn. Maar sacramenten hebben geen waarde totdat beide partijen het eens zijn over de voorwaarden van het verbond. Een verbond wordt gesloten als iemand zijn woord geeft, tenminste, als het een volwassene betreft, maar sacramenten veronderstellen dat het verbond reeds gesloten is. Samengevat, het Woord stelt die zaken voor die in de tekenen en zegelen in het bijzonder worden toegepast.

Nu is het uiteraard zo dat hetgeen heel persoonlijk toegepast wordt, ons veel sterker raakt dan de gesproken woorden die zonder onderscheid tot iedereen komen. Ze zetten ons aan tot een zorgvuldige inspanning om onze plicht te vervullen. De voorwaarden zijn bekendgemaakt in het Woord: 'Bekeert u, geloof het Evangelie en Ik zal u vergeving schenken en het eeuwige leven.' Maar de

sacramenten veronderstellen dat u daarmee instemt, dat u dat dus gedaan hebt of u voorgenomen hebt om dat te doen. Dan is God er en Hij zegt: 'Neem deze tekenen als een onwankelbaar pand dat u zult ontvangen wat Ik beloofd heb.' Dit versterkt onze hoop en overtuigt ons van onze plicht.

In de derde plaats ontvangen we door het gebruik van de uiterlijke tekenen en zegelen het recht op de zaken die beloofd zijn. We zijn als het ware eigenaar geworden, op wettelijke gronden, van datgene waarover we onderhandeld hebben: 'Dit is Mijn lichaam.' We mogen ons bekleden met Christus, als een plechtige bevestiging van de voorrechten die Zijn gekruisigd lichaam ons schenkt.

Een gelovige ontvangt Christus in het Woord (zie Joh. 1:12) alsook in het avondmaal des Heeren. Wat is het verschil? Aan het heilig avondmaal wordt de gelovige plechtig, en op de manier zoals God die bepaald heeft, bevestigd dat hij recht heeft op datgene wat beloofd is. Zodra iemand instemt met een zakelijk voorstel, heeft hij een aandeel in datgene waarover hij heeft onderhandeld. Maar dat aandeel, zijn recht, wordt expliciet gemaakt door iets tastbaars, zoals bij de overdracht van een huis de sleutel overhandigd wordt. Als we die sleutel in handen hebben, kunnen we zeggen: 'Deze sleutel is mijn huis.' Zo mogen we ons Christus toe-eigenen door de woorden: 'Dit is Mijn lichaam.'

Elke boetvaardige en gelovige zondaar heeft een recht op Christus en Zijn vergeving. Maar de toe-eigening daarvan verloopt door middel van de sacramenten: 'Bekeert u, en een ieder van u worde gedoopt in de Naam van Jezus Christus, tot vergeving der zonden' (Hand. 2:38). Of, zoals het in Handelingen 22:16 staat: 'Sta op, en laat u dopen, en uw zonden afwassen.'

God gaf Abraham het land van de belofte reeds door middel van het woord dat uit Zijn mond klonk. Maar later moedigde Hij Abraham aan om het land te doorwandelen, het te bezien en er een altaar te bouwen en te offeren (zie Gen. 13). Daarmee eigende Abraham

zich het geschonken land daadwerkelijk toe. God had Israël het land Kanaän beloofd, maar de trossen wijndruiven die door de verspiegders werden meegenomen uit het dal Eskol waren, zogezegd, de inbezitneming ervan.

Hoewel de gesproken woorden de beloofde zaak dus reeds in voldoende mate toekennen, wordt door de sacramenten de toe-eigening ervan nog eens bekrachtigd en het bezit daadwerkelijk overgedragen.

Ten vierde, er is nog meer profijt te halen uit de sacramenten. Het grote geheimenis van de godzaligheid wordt voor onze ogen uitgestald door middel van zichtbare ceremoniën, die ons des te meer stimuleren om serieus te overdenken wat er aangeboden wordt. God komt naar ons toe om ons te helpen in onze zwakheden. Hij maakt daarbij gebruik van onze zintuigen, waarmee we allerlei kennis toegang geven tot onze ziel. Het voelen, ruiken en proeven lijken daarvoor niet zo geschikt te zijn omdat deze in eerste instantie bijdragen aan de gezondheid van het lichaam. Maar ons zien en horen dragen beelden en geluiden over naar ons verstand. Daarom worden ze de zintuigen van het leren en het gehoorzamen genoemd.

Het verbond wordt in eerste instantie opgesteld met woorden, die we waarnemen met onze oren. De tekenen en zegelen maken het echter zichtbaar voor ons, zoals de apostel zegt: 'voor wier ogen Jezus Christus tevoren geschilderd is geweest, onder u gekruisigd zijnde' (Gal. 3:1). Het zien van de tekenen wekt ons gevoel en onze geest op, levendiger dan door het horen van de woorden alleen. De afwassing van zonden symboliseert de heiligmaking door de Geest en doet ons daarbij stilstaan. Zo werkt [de doop] in ons een levende verwachting naar de vervulling van dit voorrecht.

Toepassing

Laten we het profijtelijke gebruik van de doop niet geringschatten. Het is een plechtige verbondsovereenkomst met God waardoor we vergeving van zonden en het eeuwige leven ontvangen. Johannes

de Doper noemde het al 'de doop der bekering tot vergeving der zonden' (Mar. 1:4). Hoe staat dat met ons? We zijn allen gedoopt, maar zijn we er ook beter van geworden? Vertrouwen we erop dat onze zonden vergeven zijn? Leven we bewust met de belofte die we afgelegd hebben, namelijk te sterven aan de zonde en te leven voor God? Het is onmogelijk om het ene wel te doen en het andere niet, beide moeten door ons in acht genomen worden.

Volateranus beschrijft dat Lucianus, die spottende atheïst, zijn eigen doop verachtte toen hij zich afkeerde van het christendom, dat hij eerst beleden had. Over de doop zei hij dat het hem niets had opgeleverd, behalve een extra lettergreep bij zijn naam, die veranderd werd van Lucius naar Lucianus.

Helaas vergaat het velen zo. Hun doop is niets meer dan een naamgevingsceremonie. Zo moet het niet zijn bij u. De doop is zeer profijtelijk als u die gebruikt zoals hij bedoeld is. Houd het volgende in gedachten over de doop.

Ten eerste, de doop is een eeuwig verbond dat wij gesloten hebben. Het verplicht ons tot bekering en een heilig leven (zie Rom. 6:4). Daarom neemt de Schrift de doop vaak als uitgangspunt om iets te beredeneren, zoals in Romeinen 6:2, waar staat: 'Wij, die aan de zonde gestorven zijn, hoe zullen wij nog in haar leven?' Paulus redeneert niet vanuit het onmogelijke, maar vanuit datgene wat ongepast is voor ons nieuwe leven, dat we belijden met de doop. Als we het verbond van de doop aangaan, zeggen we daarmee dood te zijn voor de zonde en verbinden we ons tot een nieuwe gehoorzaamheid. Zo lezen we op een andere plaats: 'Indien gij dan met Christus opgewekt zijt,' [namelijk vanwege de doop en haar betekenis] 'zo zoekt de dingen, die boven zijn (...). Want gij zijt gestorven (...) dood dan uw leden, die op de aarde zijn' (zie Kol. 3:1-5). Verderop vermaant Paulus: 'Maar nu legt ook gij dit alles af (...) omdat gij uitgedaan hebt de oude mens met zijn werken' (Kol. 3:8, 9). Ook op verschillende andere plaatsen legt Paulus de verbinding tussen de doop die we hebben ontvangen en de betekende en bezegelde gevolgen die dat heeft.

Ten tweede, het goede gebruik van de heilige doop is de beste voorbereiding op het heilig avondmaal: 'Indien Ik u niet was, gij hebt geen deel met Mij' (Joh. 13:8). Dat wassen had een geestelijke betekenis en direct erna werd het sacrament van Jezus' lichaam en bloed ingesteld. Om daaraan deel te nemen, was het noodzakelijk geestelijk gewassen te zijn. Het zinnetje 'Indien Ik u niet was' sluit het dopen in. Als dan de waarschuwing volgt, 'gij hebt geen deel met Mij', wordt mede het heilig avondmaal bedoeld, dat direct daarna ingesteld zou worden door Christus. In de kerk hebben alleen gedoopte personen toegang tot het heilig avondmaal. Voor God hebben alleen degenen die de vrucht van de doop vertonen, recht op de privileges ervan. Alleen degenen die geheiligd zijn door de Geest van Christus hebben recht op de zegeningen, die Hij met Zijn bloed heeft verworven. Onze Heere wilde Zijn discipelen hieraan herinneren voordat Hij hen toegang gaf tot Zijn tafel.

Ten derde, het Evangelie wordt gepredikt 'tot een getuigenis voor alle volken' (Matth. 24:14), maar het zal tegen ons getuigen als we er niet aan gehoorzamen (zie Mar. 14:9). Zo is het ook met de doop. Als we de doop niet op de juiste wijze gebruiken en er geen acht op slaan, zal het tegen ons getuigen en mede het oordeel over ons afroepen. We zullen het er dan niet beter van afbrengen dan de heidenen. Het enige verschil zal zijn dat zij onbesneden zijn in het vlees en wij in het hart (zie Jer. 9:25, 26). Zij zijn niet gewassen met water en wij zijn niet gereinigd van onze zonden.

[In de 5e eeuw verhaalt] Victor Uticensis over ene Elpidophorus, die zich afgekeerd had van het katholicisme en zich bij de Vandalen aansloot. Degene die hem gedoopt had, liet hem het doopkleed zien, waarin hij gedoopt was. Hij zei daarbij: 'O Elpidophorus! Als de Rechter verschijnt, zal dit kleed voor eeuwig tegen u getuigen tot uw terechte verdoemenis. Wat zult u doen, ongelukkige, als Gods volk toegang zal krijgen tot de hemelse vreugden en u uitgeworpen wordt?'

Hoe zal het ons vergaan als we wel gedoopt zijn, maar in tegenspraak met onze doopbeloften hebben geleefd? Wat zal er in het oordeel

van ons worden als we geleefd hebben alsof we een verbond hadden gesloten met de duivel, de wereld en ons eigen vlees in plaats van met de Vader, de Zoon en de Heilige Geest?

Het juiste gebruik van de doop

Maar hoe kunnen we onze doop dan op de juiste wijze gebruiken?

Ten eerste, dit verbond met God is gesloten toen wij nog kinderen waren. Dat doopverbond moeten we ons, persoonlijk en op diepgaande wijze, toe-eigenen. Ieder van ons moet God erkennen als zijn persoonlijk deel en soevereine Heere, Jezus Christus als zijn Verlosser en Zaligmaker en de Heilige Geest als zijn Gids, Heiligmaker en Trooster. Het is niet genoeg dat Christus in algemene zin voor alle uitverkorenen Borg is geworden (zie Heb. 7:22). Dat is iets wat Hij voor en ook namens ons deed. Maar een ieder van ons moet ook zelf tot dat verbond toetreden om de privileges ervan te ontvangen.

U moet uzelf overgeven aan God (zie. 2 Kron. 30:8). Het is niet genoeg dat de kerk dat voor ons doet, als zichtbare vertegenwoordiging, of als gemeenschap of groep mensen die in een zichtbare verbondsrelatie staat met God en Christus: 'U kwam in een verbond met Mij (...) en gij werdt de Mijne' (Ez. 16:8, naar het Engels), waarbij 'U' slaat op de gemeente. Nee, elk individueel lid van het lichaam moet ook het verbond met God aangaan en Zijn eigendom worden: 'En Ik zal u onder de roede doen doorgaan, en Ik zal u brengen onder de band des verbonds' (Ez. 20:37). Dit verwijst naar de schapen waarvan het tiende deel werd afgezonderd voor God, zoals we in Leviticus 27:32 lezen. Bij het verlaten van de kooi moesten ze één voor één onder de staf van de herder door lopen en elk tiende dier was dan voor de Heere. God sluit het verbond met ons niet in algemene zin, of als groep, maar iedereen wordt afzonderlijk en persoonlijk gewezen op zijn plicht. Het is niet voldoende dat onze ouders bij onze doop namens ons een ja-woord gaven, net zoals de Israëlieten ook namens en met hun kinderen overgingen in het verbond en God erkenden als hun God (zie Deut. 29:10-12). Niemand kan deze stap zetten om die vervolgens,

in zaligmakende zin, over te dragen aan iemand anders. Wij moeten het verbond zelf bekrachtigen en persoonlijk belijden dat we ons onderwerpen aan het Evangelie van Christus (zie 2 Kor. 9:13). Deze daad kan niet door een gevolmachtigd persoon gedaan worden. De toewijding van onze ouders zal voor ons niet profijtelijk zijn, als we, bij het ouder worden, niet zelf een persoonlijke stap daarin zetten.

Nogmaals, dit is niet iets wat alleen in woorden beleden wordt of in de uiterlijke, zichtbare ceremoniën die erbij horen. Die duiden weliswaar op een persoonlijke verbondssluiting met God, maar uiteindelijk moeten we ons met ons hart aan God wijden (zie Jer. 30:21). Dit is een zaak tussen God en onze ziel, waar geen andere getuigen bij aanwezig zijn. God zegt dan tegen ons: 'Zeg tot mijn ziel: Ik ben uw Heil' (Ps. 35:3) en wij zeggen tegen God: 'De Heere is mijn Deel, zegt mijn ziel' (Klaagl. 3:24) en: 'O mijn ziel! gij hebt tot de Heere gezegd: Gij zijt de (Engels: 'mijn') Heere' (Ps. 16:2). Het verbond wordt gesloten met gebruikmaking van de taal van de ziel. Het is deze persoonlijke, innerlijke verbondssluiting met God die ons het recht op alle zegeningen daarvan geeft.

Ten tweede, vernieuw regelmatig uw toewijding en verplichting aan God en herinner uzelf aan uw positie ten opzichte van Hem: 'Wiens ik ben, Welke ook ik dien' (Hand. 27:23), en: 'Want het leven is mij Christus' (Fil. 1:21). Sommige afvalligen verloochenen hun doop, maar de meeste christenen vergeten die zelfs: 'die is blind, van verre niet ziende, hebbende vergeten de reiniging van zijn vorige zonden' (2 Petr. 1:9). Daarom moeten we onszelf te allen tijde opwekken om gehoorzaam te zijn en in afhankelijkheid te leven. In de praktijk en het ritme van het alledaagse leven laten we daardoor zien dat we oprecht waren toen we onze eerste geloofsbelofte aflegden en instemden met het verbond.

Ten derde, u moet regelmatig aan zelfonderzoek doen en zien of u werkelijk gewassen bent van de schuld en smet van de zonde, zoals Paulus schrijft: 'En dit waart gij sommigen; maar gij zijt

afgewassen, maar gij zijt geheiligd, maar gij zijt gerechtvaardigd, in de Naam van de Heere Jezus, en door de Geest van onze God' (1 Kor. 6:11). Hebt u weet van de vergeving van uw zonde? Wint u terrein als het gaat om het leven in vrijheid? Is er een toename in uw geloof en verheugt u zich daarin? God wil ons door dit soort tekenen een sterke vertroosting bieden (zie. Hebr. 6:18). De kamerling, na gedoopt te zijn, reisde zijn weg met blijdschap (zie Hand. 8:39). God heeft mij opgenomen in Zijn verbond en deel gemaakt van Zijn gezin. Hij heeft mij een plaats gegeven in het lichaam van Christus. Zal ik dan niet blij zijn en mij verheugen in Zijn redding?

Heeft Gods zaak de overhand in u of geeft u meer toe aan het eigen vlees? Welke wilskracht is er in u om de begeerten van het vlees te weerstaan (zie Gal. 5:16, 17)? In hoeverre hebt u de zonde onderworpen en kunt u uw hartstochten en driften beheersen (zie Gal. 5:24)? Dat zal de mate van uw heiligmaking bepalen. Degenen die in Christus zijn, moeten hiervan iets in zichzelf vinden, anders is hun doop maar een lege formaliteit geweest.

Ten vierde en ten laatste, gebruik uw doop als een geweldige hulp in alle verzoeken. Dus als begeerte uw zinnen prikkelt, heeft u als christen uw antwoord klaar: 'Ik ben geen schuldenaar aan het vlees. Ik ben gedoopt en heb mijzelf toegewijd aan God door mijn vlees te kruisigen en heilig te leven om vergeving en leven te verwerven. "Zal ik dan de leden van Christus nemen, en ze leden van een hoer maken?" (1 Kor. 6:15). Mijn ziel, mijn lichaam, mijn levenstijd, mijn kracht behoren Christus toe. En dat niet om mijn eigen vlees te behagen, maar God.'

Ook door verschrikkingen kunnen we tot zonde worden verleid. Toen Dyonysia en haar zontje Majoricus gemarteld zouden worden omdat ze de Godheid van Christus beleden, troostte deze Afrikaanse martelares haar kind met deze woorden: 'Houd in gedachten, mijn zoon, dat je bent gedoopt in de Naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, en wees standvastig.'

Dus als de duivel u belaagt en misbruik maakt van uw melancholische gevoelens en smartelijke kwellingen; als u Gods liefde en genade voor berouwvolle zondaren in twijfel trekt, roep dan in herinnering dat het verbond verzegeld is door uw doop. Houd vast aan uw geloof in God door Jezus Christus, Die al uw zonden vergeven heeft en u heeft wedergeboren, tot een levende hoop.

We moeten verwachten dat de verleidingen zullen komen. De duivel probeerde Jezus ook te verleiden na Zijn doop en viel Hem aan op Zijn Zoonschap, dat kort daarvoor zo indrukwekkend bevestigd was (zie Matth. 3:17 en Matth. 4:6). Als Luther tot wanhoop gedreven werd of begon te twifelen aan Gods liefde en genade voor zondaren, was zijn reactie, zoals hij zelf schrijft: 'Ik ben gedoopt en geloof in de gekruisigde Christus.' Hij vertelt ook over iemand anders, die in haar eenzaamheid aangevallen werd met gedachten van wanhoop. Ze weersprak die verzoeking met de woorden: 'Ik ben gedoopt en opgenomen in Gods verbond. Mijn zonden zijn mij door Jezus Christus vergeven en zullen mij, naar ik ten zekerste verwacht, niet aangerekend worden.'

Laten we zo, ons leven lang, onze doop ten goede gebruiken, totdat we mogen ingaan in die volmaakt heilige en gelukzalige staat, waartoe we door God Zelf zijn gewassen en gereinigd.

